Cena 20 gr.

Nr. 8 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok III

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

WYDAWANY PRZEZ SPÓŁDZIELNIĘ WYDAWNICZĄ „RZEMIOSŁO"

CENTRALA REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WARSZAWA, UL. NOWY ŚWIAT 41, TEL. 691-85, KONTO P. K. O. 6066
ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, ul. Kilińskiego 23; BRZEŚĆ N/B., plac J. Piłsudskiego 13; GRUDZIĄDZ, ul Groblowa 29/31; KATOWICE, ul. Stawowa 10; KIELCE, ul. Wspólna 4; KRAKÓW, ul. Św. Anny 9; LWÓW, ul. Kościelna 8; LUBLIN, ul. Powiatowa 3; ŁÓDŹ, ul. Ewangelicka 18; ŁUCK, ul. Piłsudskiego 14; NOWOGRÓDEK, ul. Piłsudskiego POZNAŃ, Wały Zygmunta Augusta 15; STANISŁAWÓW, ul. Sapieżyńska 18; TARNOPOL, Izba Rzemieślnicza, WARSZAWA, ul. Szkolna 2; WILNO, ul. Adama Mickiewicza 23; WŁOCŁAWEK, ul. Zduńska 5.

Warszawa, niedziela dn. 25 marca 1934 r.

Porządek dzienny 7-go posiedzenia Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P.

w dn. 23 marca 1934 r. o g. 19-ej.

1) Odczytanie protokułu posiedzenia poprzedniego, 2) Sprawozdanie Dyrektora Związku Izb, 3) Wybory do Izb Rzemieślniczych, 4) Reprezentacja rzemiosła w państwowych organach doradczo-opinjodawczych, 5) Udział przedstawicieli Izb Rzemieślniczych w sądach pracy, 6) Uproszczenie dla rzemiosła przepisów i formalności związanych z ubezpieczeniem społecznem, 7) Komunikat w sprawie świadczeń społecznych za terminatorów, 8) Spółki rzemieślnicze, a ulgi podatkowe, 9)Zajęcie stanowiska w sprawie ustawowo określonej pracy rzemieślniczej „ad hoc", 10) Podział 500.000. zł. kredytów Funduszu Pracy, 11) Podział 3.000.000 zł. kredytu z B. G. K. podług Izb Rzemieślniczych i branż rzemieślniczych, 12) Udział przedstawiciela Związku Izb w komitecie targów i wystaw zagranicznych, 13) Targi Poznańskie a Rada Interesantów Targów Poznańskich, 14) Przekazanie Izbom Rzemieślniczym prawa oględzin pojazdów mechanicznych i egzaminów na kierowców, 15) Sprawy bieżące, 16) Projekt organizacji biura Związku Izb Rzemieślniczych, 17) Wolne wnioski.

Sprawozdanie z posiedzenia Związku Izb podamy w następnym numerze „Rzemiosła".

Egzamina czeladnicze

Paragraf 2-gi rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13-go lutego 1934 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o egzaminach czeladniczych opiewa, że władza szkolna wyda szczegółową instrukcję określającą skalę wymagań w zakresie czytania, pisania po polsku, oraz rachowania i rysowania.

Ponieważ Kuratorja Okręgów Szkolnych uzależniają stosowanie ulg przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 13-go lutego b. r. od uprzedniego otrzymania odpowiednich instrukcyj Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zwrócił się do tegoż Ministerstwa z prośbą 1) o wydanie szczegółowej instrukcji do par. 2-go rozporządzenia i po 2) o polecenie poszczególnym Kuratorjom liberalnego stosowania przepisów rozporządzenia.

Przypuszczamy, że Min. W. R. i O. P. uczyni jak najrychlej zadość prośbie Związku Izb, tembardziej, że jak się dowiadujemy, Izby Rzemieślnicze sygnalizują bardzo liczny napływ podań o dopuszczenie do egzaminów czeladniczych.

RADA INTERESANTÓW TARGÓW POZNAŃSKICH

Z inicjatywy Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu organizuje się w bieżącej chwili Rada Interesantów Targów Poznańskich, jako reprezentacja zainteresowanych kół gospodarczych, a to przez opinjowanie spraw, związanych z organizacją Targów Poznańskich oraz urządzanych Wystaw i przez propagandę wśród kół gospodarczych. Siedzibą Rady Interesantów jest miasto Poznań. Terenem działalności Rzeczpospolita Polska.

W skład Rady Interesantów Targów Poznańskich wchodzą delegaci Samorządu i zrzeszeń gospodarczvch oraz osoby powołane do współpracy przez Prezydjum Rady.

W powyższej sprawie odbyło się posiedzenie w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, w której uczestniczył przedstawiciel Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Rzemiosło żywo interesuje się Targami Poznańskiemi, to też Związek Izb zgłosi przypuszczalnie swój akces do Rady Interesantów w najbliższej przyszłości.

W Prezydjum Rady przewidziane jest dla przedstawiciela Związku Izb Rzemieślniczych stanowisko jednego z wiceprezesów.

UCHWAŁY ZJAZDU RADY NACZELNEJ RZEMIOSŁA POLSKIEGO R. P.

W tych dniach odbył się w Warszawie dwudniowy zjazd Rady Naczelnej Rzemiosła Polskiego.

W zjeździe wzięło udział około 50-ciu delegatów z całej Polski.

Szczególnie licznie były reprezentowane organizacje rzemieślnicze Ziem Zachodnich. Zjazd rozpoczął się w niedzielę rano pod przewodnictwem **Sen. K. Wendta,** który podkreślił na wstępie, iż dzień 18 marca r. b. jest dniem specjalnie uroczystym z uwagi na obchód **Imienin Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego.** Korzystając jednak z obecności licznych delegatów organizacyj rzemieślniczych, którzy przybyli do stolicy z całej Polski w celu wzięcia udziału w tych uroczystościach, Rada postanowiła urządzić posiedzenie i rozpatrzeć najważniejsze zagadnienia gospodarcze i organizacyjne, a następnie gremjalnie złożyć hołd Marszałkowi. Na cześć Wodza Narodu całe zebranie wzniosło entuzjastyczny okrzyk: „Niech żyje".

Po sprawozdaniu Prezydjum z dotychczasowej działalności, przystąpiono do referatów. Referat **o „znaczeniu nowelizacji ustawy przemysłowej dla rzemiosła"** — wygłosił pos. **E. Idzikowski.** Referat o **„nowoczesnych formach organizacji przemysłu i rzemiosła"** wygłosił **red. A .Zabęski.**

Następnie sprawę wyborów do Izb Rzemieślniczych zreferował pos. **E. Idzikowski,** a sprawę wyborów do samorządów miejskich — red. **A. Zabęski.**

Skolei **pos. A. Snopczyński** wygłosił referat na temat ogólnej sytuacji politycznej i gospodarczej, poczem przystąpiono do sprawozdań prezesów Rad Wojewódzkich.

Sprawozdanie z działalności Rad woj. Śląskiego, woj. Poznańskiego, Lwowskiego Krakowskiego, Wołyńskiego, Warszawskiego, Łódzkiego — przedstawili prezesi poszczególnych wojewódzkich organizacyj.

Nad referatami i sprawozdaniami wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos liczni mówcy. Poczem wybrano komisję redakcyjną i organizacyjną, które zajęły się zredagowaniem rezolucyj i wniosków.

W dniu 19 b. m. obradowały komisje zjazdowe, a następnie członkowie Prezydjum Rady Naczelnej udali się gremjalnie do Belwederu i wpisali się do książki audjencjonalnej.

Również uchwalono wysłanie depesz hołdowniczych do: **P. Prezydenta Rzplitej, prof. Ignacego Mościckiego, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Premjera Janusza Jędrzejewicza, Ministra Przem. i Handlu Dr. F. Zarzyckiego i P. Prezes. W. Sławka.**

Poniżej przytaczamy rezolucje, uchwalone na zjeździe, które winny być wytycznemi programowemi dla stowarzyszeń i organizacyj rzemieślniczych.

REZOLUCJE OGÓLNE.

I. Zjazd R. N. R. P. stwierdza z radością, że **zawarcie paktów nieagresji z państwami ościennemi** utrwala i zabezpiecza podstawy pokoju światowego, co winno wpłynąć korzystnie na wzmocnienie stanowiska Polski w świecie oraz przyczynić się do poprawy sytuacji gospodarczej w Europie

Mając na względzie jednak, że najlepszą gwarancją pokoju jest utrzymanie wojskowej i gospodarczej zdolności obrony państwa na należytej wysokości. R. N. R. P. wzywa sfery rzemieślnicze do usprawnienia technicznego swych warsztatów i zwrócenia specjalnej uwagi na wyszkolenie i przygotowanie wojskowe młodzieży rzemieślniczej.

II. Zjazd R. N. R. P. wita z radością uchwalenie **nowej Konstytucji,** wzmacniającej ustrój państwowy Rzeczypospolitej, zwiększającej władzę Prezydenta, dającej gwarancję oparcia gmachu Państwa Polskiego na trwałym fundamencie prawnym.

III. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, że od r. 1926 wszystkie rządy, w których naczelną osobą był **Pierwszy Marszałek Polski, Józef PIŁSUDSKI, otaczały troskliwą opieką drobny przemysł i rzemiosło,** jako oparte wyłącznie na kapitale i pracy polskiej oraz stanowiące ważny czynnik w utrzymaniu równowagi społecznej Państwa.

Zjazd składa specjalny hołd i wyrazy synowskiej wdzięczności Pierwszemu **Marszałkowi Polski, Józefowi PIŁSUDSKIEMU.** Rada postanawia zwołać Kongres Mieszczański oraz złożyć Marszałkowi **specjalny adres w imieniu całego rzemiosła.**

IV. Zjazd R. N. R. P. podkreśla, że uchwały zeszłorocznego Zjazdu Działaczów Społeczno-gospodarczych są realizowane przez Rząd przez: rozciągnięcie nadzoru nad kartelami i otoczenie drobnej wytwórczości stałą i konsekwentną opieką, wyrazem której jest ogłoszenie ustaw o: dostawach państwowych, Izbach Rzemieślniczych i ich Związku oraz nowelizacja ustawy przemysłowej w myśl życzeń rzemiosła. Wobec powyższego Zjazd składa specjalne podziękowanie: P. Premjerowi **Januszowi Jędrzejewiczowi,** P. Ministrowi Przemysłu i Handlu **Dr. F. Zarzyckiemu** i P. Prezesowi **W. Sławkowi** i zapewnia, że zorganizowane rzemiosło dołoży wszelkich wysiłków, aby nie zawieść pokładanego w niem zaufania i spełnić swój obowiązek wobec Państwa.

REZOLUCJE GOSPODARCZE

1. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, że kryzys światowy wywołał wielkie zmiany w organizacji wielkiego przemysłu, wyrażające się w koncentracji i kartelizacji poszczególnych działów produkcji oraz usunięciu zbędnego pośrednictwa przez stworzenie wspólnych biur sprzedaży. Równocześnie Zjazd zaznacza, że wobec możliwości dalszego rozwoju przedsiębiorstw, będących tylko ekspozyturami kapitału zagranicznego, jak np. „Bata" i możności powstawania podobnych przedsiębiorstw w przyszłości konieczne jest zwrócenie całej uwagi życia rzemieślniczego na **usprawnienie techniczne produkcji i ulepszenie swojej organizacji zawodowej.**

2. Zjazd R. N. R. P. stwierdza obecnie, że kompetencje **Izb Rzemieślniczych** oraz wpływ ich na życie rzemiosła zostały znacznie zwiększone, Izby więc muszą zwrócić szczególną uwagę na usprawnienie życia gospodarczego

rzemiosła oraz stać się jego kierownikami i instruktorami.

3. Zjazd R. N. R. P. podkreśla znaczenie **rzemieślniczych związków gospodarczych,** które pozwalają rzemiosłu: zorganizować się w sposób nowoczesny, przeciwstawić się polityce gospodarczej karteli i skoncentrować przy pomocy spółdzielczości siły rzemiosła, zdobyć dla niego odpowiednie kredyty towarowe i pieniężne, dostawy państwowe oraz nowe rynki zbytu.

4. Zjazd R. N. R. P. podkreśla konieczność konsekwentnej pracy instruktorskiej w celu zakładania przez rzemieślników **spółdzielni wytwórczych dla dostaw i sprzedaży** oraz zwiększenia zainteresowania rzemiosła spółdzielczością.

5. Zjazd R. N, R. P. stwierdza, iż **import artykułów, wytwarzanych** w kraju, a szczególnie przez rzemiosło jest bardzo poważną pozycją w naszym bilansie handlowym. Wobec tego konieczny jest: większy udział rzemiosła w instytucjach, prowadzących propagandę wytwórczości krajowej oraz wpływ na zawierane traktaty handlowe.

6. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, że większość **traktatów handlowych** opiera obrót towarowy zagraniczny na podstawach kompensacji. Wobec tego niezbędny jest udział przedstawicieli rzemiosła w radzie kompensacyjnej i wpływ, aby obrót kompensacyjny uwzględniał potrzeby rzemiosła.

7. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, poważny **wpływ targów i wystaw** na zwiększenie zainteresowania społeczeństwa wyrobami rzemieślniczemi. Wobec tego podkreśla:

a) konieczność udziału rzemiosła w wystawach i targach krajowych,

b) konieczność udziału przedstawicieli rzemiosła w Komitecie Wystawy Międzynarodowej w Warszawie, gdyż stolica była przed wojną ważnym ośrodkiem wystaw rzemieślniczych,

c) konieczność organizowania tygodni propagandy wyrobów rzemieślniczych pod hasłem: „Propagandy wytwórczości rzemieślniczej".

Sprawy kredytowe.

1. Zjazd R. N. R, P. stwierdza, że brak **centralnej organizacji kredytu rzemieślniczego** oraz niedostateczna pomoc kredytowa banków państwowych stwarzają konieczność stworzenia specjalnego funduszu kredytowego dla rzemiosła.

2. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, że wzrost obrotów ratowych wymaga uporządkowania ich w drodze ustawy w celu zabezpieczenia interesów wytwórcy oraz że konieczne jest stworzenie jednolitego typu spółdzielni dla **kredytu ratowego,** obejmujących zainteresowane grupy rzemieślnicze w celu zmniejszenia ryzyka i zdobycia odbiorców, którzy wobec braku podobnej organizacji nie mogą dotrzeć do rzemieślników.

Sprawy inwestycyjne i funduszu pracy.

1 Zjazd R. N. R. P. wita z radością przeznaczenie 320 miljonów na **ruch budowlany** widząc w tem ważny krok w kierunku zmniejszenia bezrobocia. Wzywa zainteresowane rzemiosła do stworzenia spółdzielni budowlanych w celu wzięcia większego udziału w ruchu budowlanym, a szczególnie w budownictwie drobnem.

2. Zjazd R. N. R. P. wita z radością deklarację **Funduszu Pracy** o przeznaczeniu dość znacznych sum na odcinek rzemieślniczy i wzywa Rady Wojewódzkie rzemiosła i Izby Rzemieślnicze do wspólnej pracy w celu celowego i planowego skorzystania z tej pomocy.

Sprawy społeczne i wybory samorządu gospodarczego i terytorjalnego.

1. Zjazd R. N. R. P. zaznacza, że powaga sytuacji i wielkie zadania, jakie musi spełnić w chwili obecnej rzemiosło wymaga konsolidacji i zjednoczenia wszystkich twórczych sił, pracujących na tym odcinku, wskutek tego wzywa raz jeszcze wszystkie organizacje rzemieślnicze do zespolenia się, wzorem organizacyj pzemysłowych i handlowych pod sztandarem Rady Naczelnej w celu zespolenia wysiłków dla dobra rzemiosła i potęgi Rzeczypospolitej.

2. W myśl powyższego R. N. R. P. stwierdza konieczność przeprowadzenia akcji wyborczej do samorządu gospodarczego pod hasłem zgody i zapewnienia mu możności ścisłej współpracy z władzami państwowemi w obronie interesów rzemiosła.

3. Stwierdzając, że samorządy miejskie mają przez swoją politykę gospodarczą i podatkową wielki wpływ na rozwój życia gospodarczego Zjazd R. N. R. P. wzywa wojewódzkie Rady Rzemiosła do utworzenia wojewódzkich komitetów wyborczych w tych okręgach, gdzie jeszcze wybory nie zostały przeprowadzone i uzgodnienia linji postępowania z innemi odłamami życia gospodarczego.

Sprawy organizacyjne

1. Zjazd R. N. R. P. stwierdza, iż wobec daleko idących zmian w życiu rzemiosła, jakie wynikają z nowelizacji ustawy przemysłowej oraz przenikającej coraz bardziej świadomości potrzeby połączenia, a nie rozproszenia sił społecznych i gospodarczych, w chwili obecnej nie jest rzeczą wskazaną ustalać dalszego planu pracy organizacyjnej.

2. Opracowanie tego planu Zjazd powierza Prezydjum Rady Naczelnej, którą upoważnia też do zwołania kongresu w celu omówienia całokształtu zagadnień rzemieślniczych.

Budowa pomnika Jana Kilińskiego.

1. Zjazd R. N. R. P. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie o postępie pracy budowie pomnika bohaterowi narodowemu mieszczaństwa Janowi Kilińskiemu w Warszawie, a w szczególności składa głębokie podziękowanie Panu Prezydentowi Rzplitej, Prof. Ignacemu Mościckiemu, Pierwszemu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu za przyjęcie protektoratu—oraz Premjerowi Januszowi Jędrzejewiczowi i innym dostojnikom państwowym za przyjęcie udziału w Komitecie Honorowym.

2. Zjazd R. N. R. P. proponuje, aby projektowany ogólno-polski Zjazd rzemiosła odbył się w związku z odsłonięciem pomnika Kilińskiego, na jesieni b. r.

3. Zjazd wzywa wszystkie organizacje rzemieślnicze, aby dopomogły Komitetowi Budowy w ukończeniu pomnika przez zbiórkę w dniu 17 kwietnia r. b. ofiar pieniężnych, albo w metalu w celu ukończenia budowy pomnika w roku bieżącym.

4. Zjazd R. N. R. P. wzywa wszystkie organizacje rzemieślnicze do uroczystego obchodzenia 140-ej rocznicy powstania Kilińskiego urządzania w dniu 17 r. b. uroczystej akademji oraz pogadanek dla młodzieży w celu jaknajgodniejszego uczczenia rocznicy Powstania Kilińskiego.

ANKIETA
o Rzemieślniczych Związkach Gospodarczych

Rozpisana przez nasze pismo ankieta na temat Rzemieślniczych Związków Gospodarczych, wywołała bardzo ożywioną dyskusję wśród zainteresowanych działaczy rzemieślniczych, a co specjalnie podkreślić należy, pobudziła szerokie warstwy rzemieślnicze do wypowiedzenia się w tej ważnej sprawie. Pismo nasze rozporządzając na razie zbyt ograniczonemi środkami technicznemi przytaczało dotąd opinje najbardziej miarodajne najwybitniejszych działaczy, w pierwszej zaś linji zamieszczało głosy prezesów Izb Rzemieślniczych oraz członków Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Autorowie odnośnych publikacyj, omawiali zagadnienie z różnych punktów widzenia, a chociaż tu i owdzie wysuwano te czy inne zastrzeżenia, można na tle tej publicznej wymiany zdań stwierdzić, że rzemiosło ustosunkowało się przychylnie do Związków Gospodarczych i widzi w nich doniosły etap zwrotny zmierzający ku dźwignięciu produkcji rzemieślniczej. Uważamy za zbędne uzasadniać dlaczego wszystkie inne zmiany w prawie przemysłowem zostały przyjęte przez rzemiosło entuzjastycznie. Intencją ich bowiem znaną powszechnie, to prawdziwa troska Rządu o lepsze jutro rzemiosła polskiego w wszechstronnem tego słowa znaczeniu.

Nowelizację ustawy przemysłowej, uchwaloną przez ciała ustawodawcze zgodnie z wnioskami Rzemieślniczego Samorządu Gospodarczego, podzielonemi przez jak najszersze warstwy rzemieślnicze, mamy już poza sobą. Dzisiaj rzemiosło, nawet w porównaniu z okresem z przez kilku tygodni ma nowe i niezmierne ważne zadanie do spełnienia. Nowy zakres uprawnień, nowe obowiązki, wielkie horyzonty rozwojowe, pochłoną uwagę przeważnej części rzemiosła, a zwłaszcza tych jego przedstawicieli, którzy na swych barkach nie od dzisiaj zresztą, dźwigają brzemię pionierstwa w zakresie obrony interesów zawodowych i gospodarczych rzemiosła.

Jako organ, współdziałający z naczelną instytucją rzemieślniczego samorządu gospodarczego, uważamy sobie za obowiązek podać do wiadomości ogółu rzemiosła, iż zgodnie z ideowemi założeniami pisma, dołożymy wszelkich starań, aby stać się żywem odzwierciadleniem wszelkich poczynań, prowadzących do realizacji przebudowy rzemiosła na nowych zasadach organizacyjnych i gospodarczych. Będziemy śledzić bieg rzeczy na terenie samorządu oraz wszystkich organizacyj rzemieślniczych, kierując się intencją i dążeniem, aby przez informowanie szerokich warstw rzemieślniczych w sprawach dla nich najżywotniejszych, wciągać je do krzyżowania myśli i poglądów, pobudzić zmysł krytyczny i zachęcić do czynnego udziału w pracy nad odrodzeniem rzemiosła w całym kraju.

Obecnie zbliżamy się ku zakończeniu ankiety o Rzemieślniczych Związkach Gospodarczych, którą przeprowadziliśmy w ciągu ostatnich dwóch miesięcy. Uczestnikom ankiety składamy na tem miejscu gorące podziękowanie za liczne publikacje, które przeważnie w sposób trafny i dobrze przemyślany ujęły główne momenty zagadnienia. Dla uzupełnienia podajemy jeszcze kilka najbardziej charakterystycznych odgłosów, które z powodów technicznych zamieszczamy w streszczeniu.

I tak *p. Sądkiewicz*, stolarz z miasta Łodzi, przywiązuje wielką wagę do treści statutów Związków Gospodarczych, które powinny zapewnić sprężystość i celowość działania. Do pracy w Związkach muszą stanąć ludzie, dobrze społecznie wyrobieni, szczególnie rzemieślnicy i zdolni sekretarze organizacyj rzemieślniczych. Autor radby widzieć obok Związków pracodawców, również Związki pracobiorców, któreby łącznie regulowały obustronne zatargi. Udoskonalenie produkcji rzemieślniczej zależy od doboru kwalifikowanych sił i ulepszenia maszyn pomocniczych. Przyszłe kadry rzemiosła, powinny się składać przedewszystkiem z synów rzemieślników. Racjonalna propaganda wyrobów rzemieślniczych mająca na celu zwiększenia ich konsumcji może być przeprowadzona tylko wspólnym wysiłkiem za pośrednictwem Związków Gospodarczych.

P. Józef Malczyk, mistrz kaflarsko-zduński z Jasła, uważa, że Związki Gospodarcze winny znaleść całkowite uznanie społeczeństwa rzemieślniczego. Tylko w oparciu o Związki, rzemiosło będzie mogło wziąć udział w dostawach, eksporcie i t. d., będzie mogło uzyskać kredyty, które zdaniem autora winny być rozprowadzane przez Komunalne Kasy Oszczędnościowe w postaci długoterminowej. P. Malczyk kładzie szczególny nacisk na konieczność zorganizowania wspólnych instytucyj zakupu surowców, albowiem wyśrubowana przez zbędne pośrednictwo cena surowca wpływa na dyskwalifikację wyrobu rzemieślniczego pod względem kalkulacyjnym. Autor uważa za zagadnienie palące, nawiązanie współpracy z Funduszem Pracy, który może w znacznej mierze przyczynić się do złagodzenia klęski bezrobocia.

P. Piotr Garczyński, członek Zarządu Cechu Szewców im. Kilińskiego w Warszawie, poświęca swe uwagi zagadnieniu eksportu obuwia polskiego do Rosji i Tunisu. Rzemieślnicze Związki Gospodarcze są zupełnie na czasie, gdyż skupiają szerokie rzesze rzemiosła, będą miały na wielu polach zwłaszcza w zakresie eksportu bardzo wiele do zdziałania.

P. Jan Trembecki, starszy Cechu kamieniarzy w Krakowie, jest zdania, że władze winny pozwolić na utworzenie przymusowego Związku Gospodarczego tylko tym organizacjom, które wykażą się działalnością dla dobra ogółu członków. Do zakresu działania Związku powinno należeć: wzbudzenie zaufania do własnej organizacji, łagodzenie zawiści konkurencyjnej, bezpośredni skup surowców i przyborów, wyszukiwanie rynków zbytu, utworzenie funduszu pożyczkowego dla członków, pouczenie członków o solidnem wykonaniu wyrobu i oparciu się na zdrowej handlowej kalkulacji.

P. Stanisław Napiórkowski, członek cechu szewsko-cholewkarskiego w Warce, wyraża pełne uznanie dla idei Związków Gospodarczych twierdząc, że nowa ta forma organizacyjna przyniesie nareszcie radykalną zmianę w obecnych niezdrowych stosunkach, poczem poddaje ostrej krytyce dotychczasową działalność cechów w zakresie gospodarczym. Autor przytacza przykłady gnębienia najuboższych rzemieślników miejskich, których odsuwa się od wszelkiej pracy natomiast faworyzuje się chałupników wiejskich.

P. W. Heuberger, z Krakowa uważa, że tworzenie organizacyj branżowych o charakterze przymusowym staje się koniecznością życiową. Może samo brzmienie słowa „przymus" nie jest tak piękne, ale nie chodzi tu o brzmienie. Wchodzi tu w grę egzystencja kilkudziesięciu tysięcy warsztatów w ramach poszczególnych zawodów, które muszą mieć silne organizacje oparte na zdrowych podstawach. Autor jest zdania, że jeden Związek branżowy na całe Państwo nie dałby oczekiwanego wyniku, należałoby tworzyć wojewódzkie związki gospodarcze, które mogłyby nabrać większej sprężystości organizacyjnej i miałyby łatwiejszą współpracę z Izbami Rzemieślniczemi. Dla skoordynowania pracy możnaby utworzyć Radę Związków, któraby pozostawała w kontakcie ze Związkiem Izb i władzami.

P. Artur Lipszyc z Konina, radby uniknąć stosowania przymusu organizacyjnego, gdyż zdaniem jego organizacje przymusowe nie mogą działać zdrowo. Wprowadzenie przymusu należałoby ubiec przez dobrowolne zorganizowanie Związków Gospodarczych lecz w tym celu konieczne będzie szeroko zakrojona akcja propagandowa.

P. F. Andrzejewski, Prezes Zarządu Zrzeszenia Rzemieślników Chrześcijan im. Jana Kilińskiego w Łowiczu, omawia sprawę kredytów rzemieślniczych. Sądzi, że dotychczasowe kredyty są dla rzemiosła za drogie i za krótkotrwałe. Należy stworzyć własny kredyt rzemieślniczy przez pobranie w formie udziałów po 10 zł. od warsztatu. Dałoby to 3 miljony złotych. Przy pomocy Rządu suma powyższa dałaby się łatwo powiększyć do 5 miljonów. Samorządy gospodarcze, cechy, związki gospodarcze i t. d. winny lokować tam czasowo swe nadwyżki. Całokształt akcji ująłby Centralny Bank Rzemieślniczy w Warszawie, kierowany przez ludzi godnych zaufania. Zadaniem Banku Rzemieślniczego byłoby nietylko niskooprocentowana i długoterminowa pomoc kredytowa dla indywidualnych kredytobiorców, lecz również finansowanie różnych przedsięwzięć mających na celu wzmożenie konsumcji wyrobów rzemieślniczych w kraju i zagranicą, potanienie cen surowca przez stworzenie centrali zakupów, założenie instytucyj ubezpieczeniowych dla samoistnych rzemieślników, finansowanie dostaw, prowadzenie warsztatów wzorowych i t. d. W tem oświetleniu, Centralny Bank Rzemieślniczy byłby organicznem uzupełnieniem i realizatorem programu Rzemieślniczych Związków Gospodarczych.

Rzemieślniczy Samorząd Gospo-

Centralny Związek Zawodowy Majstrów Szewskich i hurtowników Chrześcijan im. Kilińskiego w Warszawie przesłał w odpowiedzi na ankietę trzy obszerne memorjały pióra prezesa *p. J. Klekowickiego* i sekretarza *p. St. Różańskiego*. Memorjały poświęcone są wyłącznie zagadnieniom szewstwa. Przedstawiciele Związku wyrażają przekonanie, że zorganizowanie warsztatów szewskich może nastąpić tylko przy pomocy przymusu organizacyjnego wszystkich szewców, a to w tym celu, aby znikło chałupnictwo. Tylko Związek Gospodarczy może rozwiązać tak ważne zagadnienie, jak ułatwienie eksportu, dostawy, kredyty, składnice garbarskie i inne. Przez przymus organizacyjny zniknie partactwo. Związek Gospodarczy będzie mógł prowadzić ścisłe obliczenia wytwarzanych par obuwia w stosunku rocznym, co da władzom możność przeprowadzenia odpowiedniej polityki w zakresie produkcji szewskiej. W Związku Gospodarczym mogą się łączyć wszystkie pomocnicze rzemiosła, które wchodzą w skład wyrobu obuwia.

Obszerne wywody Centralnego Związku Zawodowego majstrów szewskich, obejmujące zagadnienie wyłącznie branżowe będą tematem osobnego artykułu w jednym z najbliższych numerów „Rzemiosła".

Przytoczone opinje rzemieślników i organizacyj rzemieślniczych stanowią tylko fragment licznych odpowiedzi, jakie Redakcja naszego pisma otrzymała w związku z ankietą. Jak powiedzieliśmy wyżej warunki techniczne nie pozwalają nam na szczegółowe zestawienie różnych głosów. Niechże jednak fakt, iż nie wszyscy uczestnicy ankiety zostali uwzględnieni, nie zniechęca ich do dalszej współpracy z naszem pismem, którą wysoce sobie cenimy i do której odwoływać się będziemy nie jeden jeszcze raz. Czasy obecne są dla rzemiosła i jego interesów tak ważne, że pismo nasze uważa za obowiązek utrzymywanie ścisłego kontaktu z ogółem rzemiosła, aby u samych źródeł czerpać cenne wskazówki dla pracy bieżącej i przyszłej.

O miejsce dla ławników rzemieślniczych w sądach

Rzemiosło nie posiada dostatecznej ilości przedstawicieli w gronie ławników Sądów pracy, Sądów okręgowych i handlowych, powołanych na wniosek Izb Rzemieślniczych. Odnośne dawniejsze ustawy powołują przedstawicieli rzemiosła na ławników sądowych za pośrednictwem Izb Przemysłowo-Handlowych z wyłączeniem Izb Rzemieślniczych. Postanowienie to było niewątpliwie przeoczeniem ustawodawcy, co zresztą łatwo jest zrozumiałe, jeżeli się weźmie pod uwagę, że dopiero dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o Izbach Rzemieślniczych i ich Związku nadał tym organizacjom bezsporną osobowość prawną.

Rozważając meritum sprawy można stwierdzić, że rzemiosło zasiadając w Sądach pracy, handlowych i t. p. w charakterze ławników może być czynnikiem pożytecznym dla władz wymiaru sprawiedliwości. I tak w sądach pracy mogłoby fachowo opinjować sprawy wynikłe ze sporów na tle umów o naukę zawodową, a w sądach handlowych przedstawiciele rzemiosła, posiadający praktyczną znajomość obrotu handlowego i zwyczajów handlowych opinjowaliby różne sprawy na zasadzie długoletniego doświadczenia, wypełniając luki często znaczne w kodeksach handlowych. Rzeczą samą przez się zrozumiałą jest konieczność równouprawnienia Samorządu Rzemieślniczego z innemi samorządami gospodarczemi, co wynika z norm przewidzianych w Konstytucji i w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o Izbach Rzemieślniczych i ich Związku.

Udział rzemiosła w instytucjach wymiaru sprawiedliwości będzie z punktu widzenia jego interesów pomyślne, gdyż będzie ono miało w razie wytaczania spraw przed forum sądowe swych rzeczników, którzy w sposób fachowy i bezstronny oświetlą istotny stan rze-

czy, co wpływać będzie na możliwość wydania sprawiedliwych wyroków.

Związek Izb Rzemieślniczych, doceniając znaczenie przyznania rzemiosłu miejsca wśród ławników sądowych, wystąpił z odpowiednim wnioskiem do Ministerstw Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwa Opieki Społecznej. Pozatem Związek Izb wniósł pismo do Prezydjum Rady Ministrów, w którem wskazał na braki w zakresie sądownictwa a rozszerzając swe postulaty prosił Prezydjum o uwzględnienie przedstawicielstwa rzemieślniczego w Radach państwowych, komisjach i t. d., gdyż opinje tych instytucyj, są często miarodajne dla czynników ustawodawczych. W tym zakresie nieodzowne jest odpowiednia instrukcja Prezydjum Rady Ministrów skierowana do wszystkich resortów ministerjalnych.

Obchód imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego w stolicy

Tegoroczne uroczystości, związane z obchodem imienin Pierwszego Marszałka Polski wypadły szczególnie imponująco.

W niedzielę, dnia 18 marca r. b. już od samego rana tłumy publiczności i grupy pochodowe spieszyły na nabożeństwa, akademje i zjazdy. Wieczorem na Placu Marszałka sformował się wielki pochód, na czele którego ustawiono sztandary wojskowe i organizacyj społecznych. Wśród nich imponująco i malowniczo wyglądał poczet sztandarów rzemieślniczych. Za sztandarami posuwały się organizacje wojskowe i niezliczone tłumy zrzeszeń społecznych i organizacyj B. B. W. R.

Wśród stowarzyszeń młodzieży bardzo efektownie wyglądała grupa Organizacji Młodzieży Pracującej (O. M. P.), w której brali udział przedstawiciele młodzieży rzemieślniczej z całej Polski. W pochodzie uczestniczyła liczna grupa przedstawicieli rzemiosła, na czele której kroczyła orkiestra Bursy Rzemieślniczej, a za nią Rada Naczelna Rzemiosła Polskiego, członkowie Zrzeszenia Rzemieślników Chrześc. im. Kilińskiego, Związku Rzemieślników Chrześc. i Centr. Związku Rzem. Żydów oraz organizacje cechowe.

Jak wielkim był pochód, świadczyć może fakt, iż że, gdy początek jego docierał już niemal do Belwederu, ostatnie kolumny opuszczały dopiero Plac Marszałka Piłsudskiego.

W dniu 19 marca odbył się tradycyjny marsz na trasie: Sulejówek - Belweder, w którym wzięły również liczny udział drużyny O. M. P., a specjalnie wyróżniła się drużyna wołyńska. W ciągu dnia niezliczone delegacje składały dary imieninowe Marszałkowi, wśród których można było zaobserwować b. dużo wyrobów rękodzielniczych, stolików do szachów, tkanin i t. p. Po południu przedstawiciele Związku Izb Rzemieślniczych, Rady Nacz.-Rzemiosła Polskiego oraz organizacyj stołecznych rzemieślniczych złożyły swe podpisy w księdze audjencjonalnej.

Z tygodnia

Włochy - Austrja - Węgry.

W ostatnich dniach został zawarty układ polityczno-gospodarczy pomiędzy Włochami, Austrją i Węgrami. Układ ten udało się przeprowadzić dyktatorowi Włoch mimo wielkich trudności, o których wspominaliśmy w poprzednich numerach „Rzemiosła". Pod względem politycznym ważne jest w układzie zagwarantowanie wzajemne pełnej niezależności paktujących państw. W ten sposób najbardziej zagrożona Austrja uzyskała potężnego rzecznika swej niepodległości. Węgry natomiast, zmuszone były do złożenia oświadczenia, iż przytępiają ostrze swych zapędów rewizjonistycznych, które wytwarzały niepożądany ferment w nastrojach Europy środkowej. Wzamian za to Węgry otrzymały znaczne przywileje gospodarcze, ich kontygenty wywozowe do Włoch i Austrji zostały rozszerzone, co wpłynie łagodząco na ciężki kryzys, jaki one przeżywają.

Nadzwyczajny wprost sukces odniósł Mussolini w zakresie ustosunkowania się do paktu państw Małej Ententy. Zajął on bowiem wyraźnie stanowisko antihitlerowskie, dzięki czemu kraje małej Ententy zostały uspokojone. Mówi się też ogólnie, że czeski Minister Spraw Zagranicznych ma udać się w niedalekiej przyszłości do Rzymu, gdzie omówi sprawy interesujące oba państwa.

W związku z zawarciem paktu o takim charakterze, jak to wyżej zaznaczyliśmy, nastąpiło pewne zbliżenie Włoch do Francji, które to kraje były dotąd powaśnione. Zbliżenie to jest bardzo ważne dla pokojowego rozwoju stosunków politycznych w Europie.

Kryzys moralny we Francji.

Śledztwo prowadzone z niesłabnącą energją przez władze paryskie w sprawie afery Stawiskiego wydobywa na światło dzienne coraz nowe szczegóły, ujawniają się nazwiska ludzi, którzy kierowali rządem a równocześnie pozostawali na żołdzie międzynarodowego oszusta. Wypadki we Francji pozwalają zajrzeć poza kulisy jej życia publicznego w okresie kilku ostatnich lat i odsłaniają tak wielkie zgangrenowanie części społeczeństwa, że zjawiskom tym można śmiało nadać nazwę kryzysu moralnego. Obecny rząd Francji, rząd jedności narodowej, złożony z ludzi czcigodnych i pełnych dobrej woli nie może jednak mimo dzierżenia pełni władzy położyć kresu aferze i winnych postawić przed sąd. Mafja bowiem, którą rząd francuski zwalcza jest doskonale zorganizowana i zdecydowana jest na wszystko ze skrytobójstwami włącznie. To też śledztwo napotyka na ciągłe nieprzewidziane przeszkody, rwą się z nieodgadnionych przyczyn jego nici. A tymczasem rozdrażnienie społeczeństwa rośnie nieustannie i może wywołać nieobliczalne skutki. Należy życzyć sprzymierzonej z nami Francji, aby jaknajprędzej wyszła z ciężkiej opresji moralnej i zrzuciła z siebie zgniłe jarzmo aferzystów, gnębiące jej życie publiczne.

Zamknięcie sesji parlamentarnej w Polsce.

Dnia 16-go marca b. r. została zamknięta zwyczajna sesja budżetowa ciał ustawodawczych. Poza uchwaleniem budżetu na sesji par-

lamentu załatwiono szereg spraw o pierwszorzędnem znaczeniu dla życia gospodarczego, że przytoczymy tylko nowelizację prawa przemysłowego, uchwalenie ordynacji podatkowej, wprowadzenie przymusowego Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, nowelizację ustawy o spółdzielniach i t. d. Większość ustaw uchwalonych obecnie przez Sejm i Senat, miała być przeprowadzona dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej przed sesją parlamentu. Jeżeli jednak stały się one przedmiotem dyskusji publicznej w ciałach ustawodawczych świadczy to, że Rząd przywiązywał dużą wagę do opinji przedstawicieli społeczeństwa, reprezentowanego w Sejmie i Senacie przez posłów i senatorów. Istotnie poprawki o znaczeniu merytorycznem zostały uwzględnione.

Tegoroczna sesja parlamentarna była pod każdym względem bardzo pracowita. Nie wyczerpawszy jednak wszystkich zagadnień, parlament uchwalił pełnomocnictwa dla Prezydenta Rzeczypospolitej, na mocy których będą w drodze dekretów załatwiane inne ważne sprawy, domagające się rozwiązania w trybie przyśpieszonym. Obecne bowiem gorączkowe tempo życia publicznego stwarza sytuacje, w których konieczne są decyzje natychmiastowe, a które dość przewlekła procedura zwoływania i obradowania ciał ustawodawczych, mogłaby opóźnić.

STATUT

Izby Rzemieślniczej w Krakowie

Dokończenie.

Komisje.

§ 15.

Utworzone przez izbę z jej radców komisje są powołane do stałego lub przejściowego spełniania poszczegónych zadań izby.

Rzeczoznawcy.

§ 16.

Zarówno izba, jak i jej komisje mogą zapraszać na swoje obrady rzeczoznawców z głosem doradczym.

Komisje egzaminacyjne.

§ 17.

Przy tworzeniu komisyj egzaminacyjnych i mistrzowskich izba stosuje się do postanowień art. 153, 154, 155 i 158 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

Obowiązki radców Izby.

§ 18.

Radcowie izby są obowiązani brać udział w posiedzeniach, opracowywać zlecone im sprawozdania i przyjmować wybór do komisyj, utworzonych przez izbę.

Członkowie zarządu i komisyj spełniają powierzone im czynności bezpłatnie. Mają oni jednak prawo do otrzymania zwrotu kosztów podróży i djet według norm przewidzianych dla funkcjonarjuszów państwowych w 7-ej grupie uposażenia.

Sposób i warunki zwoływania izby oraz jej organów na posiedzeniu.

§ 19.

Zwyczajne zebrania izby zwołuje Prezes lub w jego zastępstwie Wiceprezes przynajmniej raz na kwartał.

Najpóźniej na tydzień przed zebraniem Prezes przesyła każdemu członkowi izby i przedstawicielowi Ministra Przemysłu i Handlu pisemne zawiadomienie o dniu, godzinie i miejscu zebrania z podaniem porządku dziennego obrad.

Zebrania zarządu izby i komisyj zwołuje Prezes, bądź z jego upoważnienia przewodniczący Komisji, w drodze pisemnego zawiadomienia. Zebrania zarządu i komisyj są zwoływane z inicjatywy Prezesa, przewodniczących tych organów, bądź też na wniosek większości ich członków.

Sposób stwierdzenia uchwał zebrania i zarządu izby.

§ 20.

Uchwały izby są zapisywane do protokółu przez protokólanta, wyznaczonego przez Prezesa izby. Przy każdej uchwale winna byc podana ilość głosów „za" i „przeciw". Protokół podpisuje przewodniczący i protokulant.

Uchwały zarządu są spisywane protokólarnie z podaniem ilości głosów „za" i „przeciw". Protokół posiedzenia zarządu podpisuje Prezes i obecni członkowie zarządu.

Sporządzanie i uchwalanie budetu.

§ 21.

Preliminarz budżetowy wpływów i wydatków izby na każdy rok przygotowuje Dyrektor izby i przedstawia go zarządowi. Następnie Prezes przedstawia zebraniu izby budżet przyjęty przez zarząd. Uchwalony przez izbę budżet winien być przedstawiony Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia.

Sporządzanie, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych i o stanie rzemiosła.

§ 22.

Dyrektor izby sporządza sprawozdanie rachunkowe i o stanie rzemiosła w okręgu izby za rok ubiegły i przedstawia je zarządowi izby. Prezes izby przyjęte przez zarząd sprawozdanie rachunkowe przedstawia do rozpatrzenia i zatwierdzenia zebraniu radców izby. W miarę możności do sprawozdania rachunkowego winny być załączone dowody, potwierdzające pozycje rachunków. Najdalej do końca marca każdego roku Prezes przedstawia Ministrowi Przemysłu i Handlu do wiadomości zamknięcie rachunków oraz sprawozdanie o stanie rzemiosła za rok ubiegły.

Nadzór nad izbą.

§ 23.

Nadzór nad izbą sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

Minister Przemysłu i Handlu może wyznaczyć dla izby swego przedstawiciela, który ma prawo uczestniczenia w zebraniach radców izby i zabierania głosu we wszystkich sprawach, omawianych na posiedzeniach; nie ma on jednak prawa głosowania.

Przedstawicielowi Min. Przemysłu i Handlu przysługuje prawo sprzeciwu z mocą zawieszającą, jeżeli uchwały izby są niezgodne z ustawami, rozporządzeniami wykonawczemi i statutem izby, lub

jeżeli przekraczają zakres działania izby.

W razie sprzeciwu rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu po uprzedniem wysłuchaniu opinji zarządu izby.

Zarząd izby może, nie czekając na wezwanie Ministra Przemysłu i Handlu, przedłożyć mu swoją opinję co do sprzeciwu, zgłoszonego przez przedstawiciela Ministra.

Rozwiązanie izby.

§ 24.

Minister Przemysłu i Handlu może rozwiązać izbę, jeżeli działalność jej jest niezgodna z obowiązującemi przepisami prawnemi lub zagraża interesowi publicznemu, albo też jeżeli izba mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań.

Minister Przemysłu i Handlu może również rozwiązać izbę w razie wcielenia okręgu jednej izby do drugiej lub w razie zmiany granic jej okręgu.

Jednocześnie z rozwiązaniem izby Minister Przemysłu i Handlu ustanawia tymczasowy zarząd. — Tymczasowemu zarządowi przysługują uprawnienia zarówno pełnego zebrania radców izby, jak i jej zarządu.

Minister Przemysłu i Handlu wyznacza termin nowych wyborów.

Zmiana statutu.

§ 25.

Zmiany statutu dokonywa Minister Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu opinji izby.

Obwieszczenia.

§ 26.

Izba umieszcza swoje obwieszczenia we wspólnem czasopiśmie ich, jeżeli pismo takie istnieje, albo w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkim.

Przetargi i dostawy

Fundusz Kwaterunku Wojskowego ogłasza przetarg nieograniczony na roboty budowlane w budynku F. K. W. przy ul. Krakowskie Przedmieście 11.

Termin składania i otwarcia ofert — dnia 30 marca r. b., o godz. 12-ej w lokalu Dyrekcji F. K. W., Warszawa, Śmiała 31.

Wadjum w wysokości 1% od sumy oferowanej w gotówce należy składać do Banku Gospodarstwa Krajowego na konto Nr. 1288, zaś w papierach wartościowych, objętych okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 10 września 1927 r. — do Kasy F. K. W.

Roboty zostaną oddane po cenach jednostkowych, stałych przez cały czas budowy.

Kosztorysy, warunki szczegółowe można otrzymać w kancelarji F. K. W., Warszawa, Śmiała 31, w godzinach od 10—12-ej, począwszy od dnia 22 marca r. b.

Dnia 5 kwietnia 1934 r.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie, rozpisuje przetarg publiczny na szycie ubiorów służbowych dla pracowników P. K. P. na rok 1934, a mianowicie: 1) Ubrania szyte na miarę ze sukna pierwszego gatunku, według ustalonych miar krawieckich, 2) Ubrania szyte według numerów wielkości. Bliższe szczegóły przetargu, jak również szczegółowe warunki dostawy i warunki techniczne, otrzymać można w Wydziale Zasobów Dyrekcji okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, po uprzedniem wpłaceniu lub nadesłanie pocztą 2 zł. za formularz.

Komunikat Izby Rzemieślniczej w Warszawie

Izba Rzemieślnicza w Warszawie podaje do wiadomości, że na mocy Rozporządzenia Pana Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Panem Ministrem Wyzn. Rel. i Oświec. Publ. z dnia 13.II.1934 r. mogą być dopuszczeni do egzaminu czeladniczego kandydaci, którzy z uzasadnionych przyczyn nie ukończyli szkoły dokształcającej zawodowej.

Informacji w tej sprawie udziela Izba Rzemieślnicza w Warszawie, ul. Szkolna 2, w godzinach biurowych.

Odpowiedzi administracji

Zrzeszenie Rzemieślników powiatu Samborskiego-Sambor. Zaległe numery wysłane, wychodzące wysyłamy regularnie, wpłata odpowiedno zaksięgowana.

WPani Sara Lewówna-Krynki. Wysłano cztery numery 1934 roku, następne będziemy wysyłać regularnie. Wpłatę prosimy uskutecznić na PKO, blankiety w załączeniu.

Cech Murarsko-Ciesielski — Chełmno. Wysyłamy jeden egzemplarz pod podanym adresem od początku 1934 roku. Prenumerata opłacona do 1 maja 1934 r.

WPan Klekowicki — Warszawa. Żądany numer wysłany.

WPan Bronisław Tulo — Dęblin — Irena. Prenumerata opłacona do 1 maja 1934 r.

Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa — Biała Podlaska. Prenumerata opłacona do 1 maja 1934 roku.

WEZWANIE.

Uchwałą Walnych Zebrań Spółdzielczego Banku Rzemieślniczego Spółdzielnia z ogran. odpow. w Bydgoszczy zapisanego w rejestrze Spółdzielczym Nr. 121 Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, została uchwalona likwidacja wyżej wspomnianej Spółdzielni, przyczem likwidatorem został wybrany adwokat W. Trzciński w Bydgoszczy, Stary Rynek 20.

Wyżej wspomniana Spółdzielnia wzywa niniejszym wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń na zasadzie art. 76 ustawy o Spółdzielniach z tem, że po upływie jednego roku od ostatniego ogłoszenia wierzytelności niezgłoszone uwzględnione nie będą.

Spółdzielczy Bank Rzemieślniczy
Spółdzielnia z ogran. odp.
w Bydgoszczy w likwidacji.

Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Rzemiosło" z ogr. odp. w Warszawie

Prenumerata: kwartalnie zł. 2.40, półrocznie zł. 4.80, rocznie 9.60. Ceny ogłoszeń: Za m/m szerokości jednej szpalty gr. 25

Zakł. Druk. F. Wyszyński i S-ka, Warszawa.